

Ca. 1910

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Note

Omtalte steder:
Vor Frue Kirke

Arkivplacering:
Mappe 100 nr. 33 a-b

DOKUMENTINDHOLD

Bemærkninger om spiret på Vor Frue Kirke, København.

Dr L

1

Lad det gamle Tår, det nye
som bygges, led at blive godt.

Når jeg afsjort må slutte mig til modstanderne
af tanken om spirit på Frue Kirke, skal jeg og
give mit grunde. Først må jeg dog nævne
sagen set fra forskellige sider. Der er jo
hensynet til den Arkitekt som har ^{bygget} bygget
Kirken, og som har haft sin tanke med
den, og skönt denne var intet mindre end at
danne en Kirke med Tårn over en grundplan
som Kirker nu omstunder, så dog at benytte den
antikke græske stil. Man kan indvende
hvad man vil, og kalde Kirken kedelig, den
bliv dog til et harmonisk hele, som ikke
skal foragtes. Vilken af vore arkitekter
vil nu kunne gjøre det bedre? og så er det dog
sin sag at ville forandre på det der nu engang
er harmonisk, og som passer så udmærket ind
i omgivelserne, så der er en hel stemning over
Frue pladsen. Men vore Arkitekter kunde lige så
jød deres bygninger prydede med fæmmede ele-
menter, når der var gået et halvt hundrede år?
Der kan indvendes, at somme tider, måtte ofte,

II

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 150 Nr. 33A

de forandringer af
der man titend tilføjer af gammel arkitektur
som sker gennem tiderne, og ikke mindst netop
ved kirker tit har gaaet, så de er bleene
interessante, mere maleriske og mere historiske.
Men dette er dog i nogenlunde alle tider tilfældet.
Man er vel lige så tit noget godt gammelt
som senere tider har ødelagt, ødelagt lige
så ofte ved udsmykning som ved forvimmelse.
Paa en. Ij sagde historisk! ja historisk vilde
vort Frue måtte blive interessant, men det er
ikke al historie der er glædelig, og denne træde
blive simpelst akavet. Der er ingen nødvendighed
tilstede, nødvendigheden er i regelen en god
hjælp i hvert fald en fortrinlig undskyldning.
Men her er ikke spor af undskyldning. Om det
maleriske må jeg tale lidt nærmere, eller rettere
strække mig lidt videre, for det synes som om
mange af vore arkitekter er enige om at det er
komplet ligegyldigt hvilket huse der er ved
orden af det, som netop i øjeblikket skal bygges,
så vi i vore gader ser opstode flere og flere

^{III}
Prøver paa forskellige Stilarter paa alle Jordens
Lande og Tider, her er jo steder hvor det selv den
grund vilde være slemt at bo. En Ting er, at
hvor Tid har det sit paa sine Bygninger,
bygget i den Stil som var Tidens egen, og at man,
trods al forskel paa Tidernes Stil, nu med
hjelplighed værner om de historiske Bygninger,
omme jo ældre de er, en anden Ting, at
man nu, hvor alle Stilarter står tilrædsel,
bruger dem. ~~flere~~ saa Kunstnerne. Men kan
overkomme at optage dem i sig, saa de bliver
dens Kød og Blod, nu pludseligt strøm alle
dette prøver rundt, saa vor By kommer til
at byde en verdensudstilling. I Paris, hvor de
kender sig saa godt til alle de herligheder der
i Sandhed findes omkring i verden, synes
arkitekterne hidtil at have været bestemte
at have holdt sig til det der giver dems stad
paa, der er ro og Størhed i dette, som er
velgørende, der er færre vilde Skid, og der
er dog alt andet end kedeligt. Det vilde jo
for i at at fortsætte med denne tanke, og trods
alt er ^{overvundne} ~~hvide~~ Synspunkter for mig. Men det vigtigste,
ikke engang hemsyngt til arkitekter. afgjørende,

(det er deri mod ganske simpelt ^{ikke} spørgsmålet)
nu det er det ganske simple, vil spiret blade tårn
og kirketårn?

Thvad selve tårnet angår, så vilde jeg der ikke
nogen stilling, ikke stille mig afgjort imod tanken,
sæ meget mindre, som tårnets nuværende afslutning
synes mig det mindst gode ved bygningens ^{se side 17 anm.} form,
når vi tager kirkens med, bliver sagen mig klar,
den kan ikke omstyres med dette spidde spire.

Facaden prydes af frontonen med Thorvaldsens
Johannus gruppe, og denne fronton former sig
som de græske Temples ^{mod} mod en meget flad
vinkel op efter. Denne flade vinkel kan så
afgjort ikke harmonere med den lodrette meget
spidde vinkel, som spiret vilde danne, så jeg
mener det er en arkitektonisk uenlighed.

Thvor mange vilde kunne blive bejstret for
at sætte et højt spire på Madelaine Kirken i Paris,
selv om den var bygget på en plads, hvor ingen
en historisk kirke med højt spire havde rejst sit høje
spire mod himlen. Og før man tænker videre,
kunde man tænke sig, at der var Athens Acropolis,
hvor Parthenon nu herler, facies havde stået

V
en bygning med spir, aldrig så interessant af
heraf, jeg tror dog, at for engangs Skyld vilde
alle lærde blise mig om, at Parthenon² i Mully
Jenoyus, kunde at ikke prydes med ^{noget} spir.

Dette eksempel viser vel på det rent ubegrundede,
men det der påtænkes med vor Frue går i samme
retning, og er kun klædt på som hun er, med
hendes hat oven på det øvrige. Der kan vist
først føres meget mere for og imod, men dette
er for mig tilgørende. Og et spir vil kunne
ses fra Frederiksberg bølge så vel som fra Frue
plads.

Amme

(1) side III. „mindst gode ved bygningen“ (Arkitektet -
Hånden havde også ~~et~~ anden tegning, så vi at jeg end, en
anden tegning og vist bedre tegning til tårnets afslutning,
hvorfor den ikke blev brugt, ved jeg ikke, om det var
ham selv som valgte, eller andre har om han måtte
rette sig efter andre).

Indtægter i byplanen ved

Malerværket i de forskellige tiderne. Lempelser og
tilføjelser gjøres arkitekter malerværk, og tidens præstend
er meget nær, men at dette uendelige stilskifter
daumen, vi se disse vægge ^{de to nye} vægge ^{med vilje} af alle
i det forholdsvis til skyde om side om side, så man må
gaae for det ved daumen det vil være det kan blive.